

SISEKAITSEAKADEEMIA TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE PRIORITEEDID 2010-2014

Sisekaitseakadeemia teadus- ja arendustegevuse prioriteedid neljaks järgnevaks aastaks on rulluval põhimõttel igal aastal ühe eelseisva aasta võrra täiendatav raamdokument, mis määrab kindlaks Sisekaitseakadeemia liikmeskonna¹ teadus- ja arendustegevuse suuna. Seal hulgas tudengite poolt koostatavate lõputööde ainese.

1. Teadus- ja arendustegevuse mõiste

Teadus- ja arendustegevus on käesoleva dokumendi mõistes Fr. Manuali² määratlusest lähtuvalt süstemaatilisel alusel teostatav loominguine tegevus eesmärgiga suurendada teadmisi inimesest, ühiskonnast ja kultuurist ning nende teadmiste kasutamist uute rakenduste väljatöötamiseks.

Teadus- ja arendustegevuse mõiste hõlmab Sisekaitseakadeemias kolme tüüpi tegevusi: alusuuringuid, rakendusuringuid ja eksperimentaalset arendust.

- a. **Alusuuring** on teoreetiline või eksperimentaalne töö, mida teostatakse uute teadmiste saamiseks uuritava nähtuse või kogutud faktide teoreetilistest alustest. Seejuures ei peeta silmas ühtegi konkreetset rakendust. Sisekaitseakadeemia kontekstis kuulub alusuuringute kohta ka näiteks meie teadustöötajate koostöö ülikoolide tippteaduskeskustega konkreetse töötaja kompetentsi valdkonnas.
- b. **Rakendusuring** on originaalne uurimus, mida teostatakse uute teadmiste saamiseks ja mis on peamiselt suunatud konkreetse praktilise eesmärgi saavutamiseks. Sisekaitseakadeemia kontekstis võivad rakendusuringuteks olla näiteks uut teadmist loovad uurimused uute õigusrikkumiste liikide karistuspraktiliste kitsaskohtade defineerimiseks.
- c. **Eksperimentaalne arendus** on süstemaatiline töö, mis tugineb olemasolevale uuringute ja (või) praktilise kogemuse käigus omandatud teadmisele eesmärgiga toota uusi protsesse, süsteeme ja teenuseid või oluliselt parandada olemasolevaid. Sisekaitseakadeemia kontekstis näiteks siseturvalisuse valdkonna põhitööd toetavate tehniliste lahenduste katsetamine ja uuendus- ning ratsionaliseerimissetepanekute tegemine.

Teadus- ja arendustegevuse põhikriteeriumiks on **teadmiste uudsus**. Ehk siis akadeemias tehtava iga lõputöö, magistritöö või akadeemia töötaja poolt viljeletava teadustöö tulemus peab looma uut, seni publitseerimata, teadmist mingist küsimusest või nähtusest.

Uute teadmiste loomiseks toetab Sisekaitseakadeemia meie liikmeskonna igakülgset koostööd teiste teadus- ja haridusüksustega, seal hulgas erinevate valdkondade ja

¹ Sisekaitseakadeemia põhimääruse kohaselt moodustavad liikmeskonna akadeemia töötajad ja õppurid

² OECD (2002). Frascati Manual. The Measurement of Scientific and Technological Activities. Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development. Published by : OECD Publishing

teadusharude ülest ja -vahelist koostööd akadeemia oma kolledžite, keskuste ja sisejulgeoleku instituudi vahel. Toetatakse ja väärtustatakse magistri- ja doktorikraadi taotlejaid, sealhulgas teiste kõrgkoolide uurimisgruppidesse integreeritud kraadiõppureid.

2. Sisekaitseakadeemia teadus- ja arendustegevuse prioriteetidid

Ühiskonna paradigmaatiliste murrangute ajal, milleks nüüdisaeg kahtlemata on, toetatakse akadeemias eelkõige erinevate valdkondade ja teadusharude üleseid- ja vahelisi töid, mis analüüsivad ühiskonda ja selle institutsioone kiiresti muutuva ja globaliseeruva maailma vajadustest ja nõudmistest lähtuvalt ning pakuvad rakenduslikke soovitusi edaspidisteks sammudeks.

Seetõttu on ka Sisekaitseakadeemia teadus- ja arendustegevuse prioriteetseks raamteemaks perioodil 2010 kuni 2014³:

Sisejulgeolek üleilmastuvas maailmas: Eestit ohustavate väljakutsete ja probleemide uued vormid

Üldteema raames on nimetatud perioodil akadeemia liikmete poolt arendatavad järgmised, soovitavalt erinevate valdkondade ja teadusharude ülesed ja -vahelised, alateemad:

- a. **Eksperimentaalsed arendused**, milliste tulemused üleilmastumisega kaasnevate väljakutsete ja probleemide uute vormide keskkonnas võimaldavad senisest efektiivsemalt kaitsta ja aidata Eesti elanikke, seal hulgas siseturvalisust tagavate asutuste töötajaid nende põhitöö tegemisel. Näiteks siseturvalisuse valdkonna uute tehnoloogiliste lahenduste testimine ja väljatöötamine, samuti ettepanekute väljatöötamine olemasolevate lahenduste tõhustamiseks;
- b. **Rakendusuuringud** üleilmastumisega kaasnevate väljakutsete ja probleemide uute vormide struktuuri ja toimemehhanismide väljaselgitamiseks ning asjakohaste vastumeetmete (seal hulgas organisatorsete) pakkumiseks, millised võimaldavad senisest efektiivsemalt kaitsta ja aidata Eesti elanikke, seal hulgas siseturvalisust tagavate asutuste töötajaid nende põhitöö tegemisel;
- c. **Alusuuringud** eesmärgiga rakendada Sisekaitseakadeemia oma spetsiifilist potentsiaali ja kompetentsi Eesti teaduse arendamiseks ning arendades seeläbi ka akadeemia teadustöö võimekust. Samuti, tõstes seeläbi SKA õppejõudude erialast kvalifikatsiooni, luues vajalikud eeldused õppetöö kvaliteedi jätkuvaks kasvuks. Alusuuringutena on käsitletavad ka näiteks iseseisvad teoreetilised uurimused mõnes õigusteoreetilises või muus sotsiaalteaduslikus sõlmküsimes.

Nimetatud alateemade raames tööde tegemisel on eelistatud töövormiks uurimisgrupp. Uurimisgruppide moodustamisel on parima võimaliku tulemuse

³ 4 aastase perioodi pikkus tuleneb riiklike arengukavade (VAAK) 3+1 aastasest kohustuslikust perioodist ning sellega seonduvast soovist toimida samas rütmis SKA partnerasutuste planeerimisperioodiga

saavutamiseks soovitatav moodustada kõrgkoolide ja kolledžite vahelisi ja –üleseid uurimisgrupe, et sedasi kohtuvate teadmiste ristteel saavutada uusi praktilisi teadmisi.

3. Prioriteetide rakendamine ja täiendamine

Teadus- ja arendusnõukogu poolt heaks kiidetud prioriteetid on Sisekaitseakadeemia rektori 18.09.2009 käskkirja 1.1-2/67 „Sisekaitseakadeemia teadus- ja arendusnõukogu ümberkorraldamine“ punkt 5.4 kohaselt kõigile kutse- ja kõrgharidusõppe õpilastele ja akadeemia töötajaile kohustuslikuks järgimiseks akadeemias viljeletava teadus- ja arendustegevuse (sh kursuse- ja lõputööde kirjutamine ja juhendamine) taotlemisel nii normkoormusesse kui ka täiendavaks tööks.

Käesolevad teadus- ja arendustegevuse prioriteetid vaadatakse teadus- ja arendusnõukogu poolt üle ja täiendatakse ühe aasta võrra hiljemalt iga aasta detsembriks.